

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK POPULARNY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośzeniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencja pryw. Mk 15. Nadesłane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publ. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50% drożej. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gońca Krakowskiego”. Komun. przesłanych Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: **Stanisław Zachariasiewicz**.

Nr. 42.

Kraków, sobota 11. lutego 1922 r.

Rok V.

Wesele z herbatką — za starą Rogatką

(Objaśnienie wewnątrz numeru na str. 4).

Chodźko. Obrady dotyczą usunięcia fatalnego braku mieszkań w całym państwie, co stało się jęczącą raną na organizmie państwowym. Rząd zamierza chwycić się ja. najenergiczniej- szych środków przez budowę nowych domów, popierając jak najusilniej inicyatywę prywatną. Ponadto rząd starać się będzie utrudniać niszczenie starych domów.

Trocki znowu pobrzękuje „szabelką”

Moskwa. (AW) Podczas przeglądu brygady tankowej, wygłosił Trocki dłuższą mowę, w której zaznaczył, że jeżeli Rosya sowiecka zostanie ponownie zmuszona do prowadzenia wojny, nie ukonczy ona jej prędzej, aż zapomocą wojsk czerwonych zostaną zaprowadzone rządy sowieckie w Polsce, Rumunii i Finlandyi.

Im więcej zbrodni — tem mniej policyantów

Kraków, 10 lutego.

Amerykanizujemy się — odema co mówić. Ale dzieje się to widocznie pod wpływem sensacyjnych dramatów kinematograficznych amerykańskich, w których każdy akt zawiera jeden przynajmniej napad bandytów czy jakąś śmiertelną walkę. To samo bowiem zaczyna się dziać w życiu.

Niemą dnia poprostu, aby dzienniki nie musiały podawać wiadomości o jakimś zuchwałym rabunku czy napadzie bandyckim, po którym pozostało na placu szereg osób zabitych lub raniomych.

Jeżeli jednak w kinie takie sceny wywołują dreszczyk nieraz miły — to zbyt częste powtarzanie się ich w życiu musi wywołać poważne refleksje. Zadużo już bowiem tych wydarzeń

Znaną jest rzeczą, że zawsze po każdej wojnie zaznacza się wzrost bandytyzmu. Ale myśmy już jeden paroksyzm tej choroby przeszli. To, co się dzisiaj dzieje jest już jakąś nową, powrotną falą — a co gorsza, silniejszą i niebezpieczniejszą, niż pierwsza fala bandytyzmu w okresie, który nastąpił bezpośrednio po wojnie.

W tamtym okresie, pierwszym, udało się policji przewyciężyć straszliwą a groźną plagę nie bez trudu. Dzisiaj widzimy, że nie może ona temu podoleć.

Czy jednak tylko policja temu jest winna? Doprawdy że trudno ją o to obwiniać, żadna bowiem policja na świecie nie ma do czynienia obecnie z tak wielkim rozwieleniem bandytyzmu, jak nasza. I żadna nie pracuje w tak trudnych jak nasza warunkach.

Należy się więc jej pomóc ze strony wszystkich czynników, do tego powołanych, a szczególnie ze strony rządu, który przecież w ostatniej instancji odpowiedzialny jest za bezpieczeństwo państwa i jego obywateli. Dlatego też zdziwieniem i niepokojem muszą przebiegać każdego pogłoski o zamiarach zastosowania oszczędności w pierwszej linii do policji i o jej redukowaniu. Doprawdy — więcej wadzących ręk bandyci na tej oszczędności, niż na skąd państwo.

Mamy zatem nadzieję, że ostatecznie ostateczne działanie wstrzyma się odmy tych, którzy widzą z bliska niebezpieczeństwo zmuszonego oszczędzania w tej dziedzinie i nie będą przeprowadzać oszczędności kosztem powiększenia i tak już dostatecznego niebezpieczeństwa, grożącego życiu obywateli.

(—).

Przegląd rocznika 1901

Warszawa. (Tel. M.) Minister spraw wojskowych. Sosnkowski, wydał rozporządzenie, aby do d. 28 bm. przeprowadzono na całym obszarze Polski przegląd rocznika 1901. Do przeglądu

winni się stawić wszyscy ci, którzy nie byli dotychczas poddani przeglądowi, oraz korzystający dotychczas z odroczeń, które utraciły swą ważność.

Poseł Wróblewski opuszcza Londyn?

Ks. Sapieha na widowni.

Warszawa. (Tel. M.) Jak słychać poseł polski w Londynie p. dr Wróblewski, ma objąć stanowisko wiceministra spraw zagranicznych. Na

stanowisko posła polskiego w Anglii wysuwają pewne koła b. min. Sapiebę.

Akcja rządowa dla budowy nowych domów

Warszawa. (Tel. M.) Na 10 bm. zwołaną została do ministra Narutowicza konferencja, w

której wezmą udział oprócz wymienionego ministrowie Darowski, Michalski, Strassburger i

Gorące narady w Wilnie

Przedmiotem debat — formuła orzeczeniowa.

Wilno. (AW) Pertraktacje stronnictw w sprawie formuły orzeczeniowej trwają w dalszym ciągu. Część pierwsza formuły, odrzucająca pretensje Kowieńszczyzny, będzie przyjęta jednomyślnie, część druga natomiast tej formuły o przyłączeniu Wileńszczyzny do Polski jest obecnie przedmiotem gorących debat.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu

Wilno. (AW) W piątek na plenarnym posiedzeniu sejmku rozpatrywane będą sprawy interpelacji, sprawozdanie komisji weryfikacyjnej, zatwierdzenie większości mandatów, następnie sprawozdanie komisji politycznej, a wreszcie rozpocznie się debata orzeczeniowa. Na posiedzeniu popołudniowym nastąpi dalszy ciąg debat politycznych.

Konwent seniorów

Wilno. (PAT) Dziś wieczorem zebrał się konwent seniorów.

Spór o komisję Interpelacyjną

Wilno. (AW) Komisja Interpelacyjna sejmku zbierze się w piątek lub w sobotę. Jako przewodniczącego tej komisji wymieniają postać Uziembę. Zespół stronnictw narodowych jest zasadniczo przeciwnym utworzeniu tej komisji. Desygnował przeto swoich członków do komisji jedynie warunkowo. Przewidywanym jest że zostaną zgłoszone również interpelacje w sprawach administracyjnych, reformy ogól-

nej, robotników rolnych, wyrębu lasów, szkolnictwa białoruskiego i w sprawach wyznaniowych.

Sprawa amnestyi politycznej

Wilno. (AW) Wniosek w sprawie amnestyi politycznej i prasowej podpisany przez grupy Piasta, demokratów, Wyzwolenia, oraz socjalistów wywołuje zasadniczy sprzeciw zespołu stronnictw narodowych. Stronnictwa ludowe przygotowują formułę kompromisową.

Posowie z pasa neutralnego nie wejdą do Sejmu

Wilno. (PAT) Podkomisja polityczna do spraw pasa neutralnego po rozpatrzeniu dokumentów dotyczących wyborów dokonanych samorzutnie przez ludność miejscową stwierdziła, że wobec odmiennej charakteru tych wyborów przedstawiciele ludności pasa neutralnego nie będą mogli wejść do Sejmu wileńskiego. Podkomisja stwierdziła jednak że przedstawiciele ci posiadają wystarczające pełnomocnictwa do wyrażenia woli reprezentowanej przez nich ludności.

Uniwersytet litewski w Kownie

Ryga. (AW) 16 b. m. otwarty zostanie w Kownie uniwersytet litewski. Na uroczystość otwarcia wyjeżdża z Łotwy prezes Towarzystwa łotewsko-litewskiego Plakis.

stom przeciw wszelkim atakom ze strony sennofelistów. Równocześnie zawiadomił rząd angielski rząd irlandzki, że wydarzenia podobne powyższemu naruszają rozejm i są zgroźne dla ugody angielsko-irlandzkiej. Rząd angielski wzywa przeto rząd irlandzki do uwolnienia ujętych przywódców i do uniemożliwienia na przyszłość podobnych wypadków.

Pius XI otrzymał na 53 głosujących 43 głosów

Warszawa. (Tel. M.) Według nadeszłych wiadomości z Rzymu, wybór kardynała Ratti'ego na Papieża był wynikiem absolutnej większości głosujących. Na 53 biorących udział w konkławie 43 oddało swój głos na obecnego Piusa XI.

Przedstawiciel rządu u nuncjusza papieskiego

Warszawa. (PAT). Dzisiaj w godzinach południowych minister spraw wewnętrznych Dworkowicz, w towarzystwie p. Bińskiego, sekretarza prezydenta ministrów, złożył w imieniu rządu wizytę nuncjuszowi apostolskiemu i w gorących słowach wyraził radość całego społeczeństwa polskiego na wiadomość o wyborze Mgr. Ratti'ego, byłego nuncjusza apostolskiego w Warszawie, na tron św. Piotra. Nuncjusz serdecznie podziękował i oświadczył, że Ojciec Święty zawsze modlił się będzie za Polską, z której odniósł jak najlepsze wrażenie i o czym oświadczył już kardynałom polskim w Rzymie.

Podnajemcy nie płacą daniny

Warszawa. (PAT) Biuro prasowe ministerstwa skarbu posiada do wiadomości: Wobec nieporozumień, jakie zachodzą między odnajmującymi pokoje a sublokatorami co do płacenia daniny, ministerstwo skarbu stwierdza, że sublokatorzy nie są obowiązani do płacenia daniny od lokarów przez nich odnajmowanych.

Wyjazd delegacji niemieckiej do Genewy

Berlin. (PAT) Delegacja niemiecka do rokowań polsko-niemieckich w sprawie Górnej Śląska wyjeżdża dzisiaj wieczorem do Genewy. Delegacja składa się z 15 osób. W skład delegacji wchodzi: Przewodniczący delegacji, były minister Schlier, sekretarz stanu dr Lewald, były minister, sekretarz stanu Goepfert oraz liczny personel biurowy. Rokowania w Genewie rozpoczną się w piątek.

Dyrekcja kolejowa polsko-niemiecka na G. Śląsku

Warszawa. (Tel. M.) Podkomisja polsko-niemiecka dla spraw kolejowych na Górnym Śląsku po porozumieniu ustaliła, iż w najbliższym czasie opracowanym będzie projekt dyrekcyj kolejowej polsko-niemieckiej po stronie polskiej i niemieckiej. Poza tym utworzona będzie nowa komisja dla spraw wywozu i przywozu, taryfy itd. Komisja złożoną będzie z Polaka i Niemca i przewodniczącym wybranym za zgodą obu tych członków.

Połączenie kolejowe Gdanska z Rumunją

Gdansk. (AW). „Telegraphen Union” donosi, że w najbliższym czasie ma być zaprowadzone bezpośrednie połączenie pociągami ekspresyjnymi Gdanska z Konstancą przez Warszawę, Lwów—Bukareszt. Pociągi te będą kursowały dwa razy w tygodniu.

Przesilenie we Włoszech

Rzym. (AW) Król poruczył misję utworzenia nowego gabinetu b. premierowi Orlando. Zdaje się jednak, że i on nie zdoła utworzyć gabinetu, wskutek wygórowanych żądań stronnictwa katolickiego. Ogólnie sądzą, że Giolitti stanie zamianowanym premierem.

Konferencja genueńska 8 marca?

Wiedeń. (AW) Wedle wiadomości, które tujsze koła rządowe otrzymały, konferencja genueńska odbędzie się w dniu 8 marca. Austria

otrzymała już wezwanie do natychmiastowego wyznaczenia swych delegatów na powyższą konferencję.

Oporne stanowisko Angli wobec propozycji francuskich

Paryż. (AW). „Temps” donosi z Londynu, że Anglia uważa rzekome ułożenie dokładnego programu konferencji w Genewie w myśl życzeń Francji za niemożliwe. Program podobny ograniczyłby swobodę obrad. Anglia odrzuca również myśl zwołania przedwstępnej konferencji, proponowanej przez Poincaré'go. Rząd angielski jest też przeciwny zaproszeniu Rady Ligi Narodów do Genewy.

w Izbie gmin o układzie francusko-angielskim, zauważył, że zdaniem jego byłoby wielkim błędem rozszerzać układ gwarancyjny do rozmia- rów traktatu zaczepno-odpornego, jak tego domagał się jeden z mówców. Od chwili zakończenia się wojny, dążył mowa do porzucenia tego pierścienia przymierzy wojskowych, które Europę dzieliły na zbrojne obozy i mieściły w sobie więcej niebezpieczeństw, niż gwarancji pokoju.

Zastrzeżenia Lloyd George'a

Londyn. (PAT. Reuter). Lloyd George, mówiąc

Ameryka nie weźmie udziału w konferencji genueńskiej

Paryż. (AW) „New York Herald” donosi, że odpowiedź prezydenta Hardinga została dzisiaj wysłana do Rzymu. Harding oświadcza w swojej odpowiedzi, że nie może przyjąć zaproszenia na konferencję do Genewy, pochwala jednak jej cele i przyrzeka ze swej strony uczynić wszystko możliwe dla gospodarczej odbudowy świata.

Włochy przeciwko odroczeniu konferencji

Londyn. (PAT. Reuter). W kołach włoskich oświadcza się, że niema powodu do przypuszczenia, jakoby Włochy były za znacznym odroczeniem konferencji w Genewie. Niema wogóle powodu, dla któregoby rząd włoski miał wziąć pod uwagę zmianę swych dotychczasowych dyspozycji. W Genewie wynajęto już tymczasem wiele will i hoteli, celem pomieszczenia delegatów.

„Położenie w Indjach jest groźne”

Stwierdza to L. George. — Użycie siły czy ustępstwa na rzecz powstańców?

Warszawa. (tel. wł.). Według doniesienia Reutera, Lloyd George w mowie swej, wygłoszonej w Izbie gmin, omawiając ogólną sytuację imperium brytyjskiego, w odniesieniu do sprawy Indyi wschodnich, w ten sposób się wyraził: „Położenie w Indjach jest groźne. Nadszedł czas, w którym trzeba będzie w Indjach wy-

brać się poszanowanie ustaw”.

Londyn. (AW). W Indjach mają się niebawem rozpocząć rokowania kompromisowe pomiędzy rządem angielskim a powstańcami. Postanowiono, aby wicekról Indyi, jako reprezentant Anglii, zrzekł się swych praw na rzecz przywódcy powstańców indyjskich, Gandhy'ego.

Nowe rozruchy w Irlandyi

Irlandczycy uprowadzają przywódców Ulsteru.

Londyn. (AW) Ubiegłej nocy uprowadzili sennofeliscy kilku przywódców unionistów. W angielskiej izbie gmin interpelowano w tej

sprawie sekretarza stanu Chamberlaina, który oświadczył, że polecił komendantowi wojsk angielskich w Ulsterze udzielić pomocy un-

Od KASZLU i przeziębienia
używaj
„Pastylki Neo-Valda”
wyrobu
Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznego
Mołdński i Krogulecki w Warszawie
Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Musimy szanować powagę władzy.

Słuszne zarządzenie Prezydenta Ministrów.

Prezydent ministrów wydał następujący okólnik do władz centralnych:

„Niejednokrotnie zdarza się, że osoby prywatne w pismach, wnoszonych do władz i urzędów państwowych, używają sposobu wyrażania się, nie liczącego z godnością władzy lub urzędu, a nawet stanowiącego wprost obrazę dla danej władzy lub poszczególnych jej organów.

Wygładki takie podkopują w oczach społeczeństwa powagę urzędów państwowych, a tem samem utrudniają spełnienie ciężących na nich obowiązków.

Ustawy karne, obowiązujące we wszystkich dzielnicach Rzeczypospolitej, zawierają postanowienia, kwalifikujące tego rodzaju wystąpie-

nia do władz i urzędów państwowych jako karygodne i ścigane z urzędu.

Prezydent ministrów zarządził, aby wszelkie w obr. żywym tonie redagowane korespondencje osób prywatnych do władz, skierowywano niezwłocznie do właściwych urzędów prokuratorskich dla ustawowego ścigania.

Wszystkie urzędy państwowe przestrzegać winny zesały, że obrona ich powagi jest obowiązkiem, że każde zwrócenie się do władzy lub urzędu państwowego, o ile przekracza granice dozwolonej krytyki, postępowania władz, lub obraża powagę urzędu, spotka się bez względu na osobę i stanowisko społeczne ubliżającego, z odpowiednią represją karną.”

Przenoszenie oficerów na własną prośbę.

Jak wiadomo, — wielu oficerów pełni służbę zdaleka od rodziny, nieomal całe lata wojny i obecnie. Stan taki, wywołany w swoim czasie koniecznością, dzisiaj, kiedy każdy oficer pragnąłby powrócić do życia rodzinnego, wywołal masowe podawanie próśb, składanych przez oficerów, pragnących zmienić dotychczasowy swój przydział.

Władze wojskowe, uwzględniając z jednej strony dobro służby, z drugiej zaś — chcąc przysiąc z pomocą oficerom w urządzeniu ich życia prywatnego i uformowaniu stosunków rodzinnych, wydały w tym względzie — odpowiednie zarządzenia.

W myśl tych zarządzeń dowódca pułków —

na razie piechoty — mają sporządzać wykazy oficerów, których pozostawienie w oddziale uważają za pożądane z uwagi na ich życie się z pułkiem, wytworzoną przez nich tradycję, jako też w interesie zachowania odrębnych cech charakteru oddziału, jak naprzykład górskie formacje, których oficerowie muszą się składać możliwie z jednostek, żytych z górami i t. p. Wykazy te mają zawierać szczegółowo u-motywowane prosby oficerów o zmianę dotychczasowych przydziałów. Będą one stanowiły materiały do opracowania nowych przydziałów, uwzględniających w miarę możliwości o tyle, o ile warunki służbowe na to pozwolą.

Nawet 13 marek polskich — jest łapówką.

Ten, który je dał skazany został na rok więzienia.

Niejacy panowie F. i Z., pierwszy obywatel ukraiński z Podola rosyjskiego, drugi ze Wschodniej Małopolski, spotkawszy się przypadkowo nad rumuńsko-polską granicą, chcieli obaj w braku paszportów tajnie ją przekroczyć. Wprost z nurtów Czeremoszu wpadają w ręce strażnika granic Rzeczypospolitej Polskiej, lecz strażnik ten nie jest srogim Cerberem. — Rozwija się rozmowa, uprzejmy strażnik na prośbę, traktuje nawet papierosem, udzielając łaskawie p. F. swoją tytonierkę, p. F., skrzywiwszy papierosa, wkłada do tytonierki 13 mk. i 2 złoty rumuńskie i zwraca tytonierkę strażnikowi, p. Z. nie chce stać w tyle za swym towarzy-

szem niedoli i wsuwa strażnikowi ze swej strony paczkę tytoniu do kieszeni. Strażnik, wciąż zagadkowy, wiezie obydwóch nie wprost do

Podróż Kardynałów „na gapę“?

Niesnaski francusko-włoskie kosztem dobrej sławy kardynałów.

Z Rzymu donoszą: Wielką sensację wywołała afera kardynałów francuskich, jadących z końcem stycznia na kołtwe do Rzymu. Mianowicie kardynałowie wraz ze świtą, razem 9 osób, jechał w osobnym wagonie salono-wym, zupeł-

nie bez biletów jazdy. Kiedy za granicą włoską kontrolor kolejowy zażądał od podróżnych zapłaty przynajmniej należności za zwykłe bilety jazdy, rezygnując z należności za wóz salono-wy, ci zaprotestowali

posterunku, lecz długą drogą, wijącą się brzegiem Czeremoszu, a w miejscu postoju wydaje obci swemu przełożonemu sierżantowi, który poinformowany o przebiegu sprawy, oddaje ich w ręce władz sądowych. Sąd Okręgowy w Kolomyi: zasądza obu przestępców za skłanianie urzędnika podarunkiem do pogwałcenia obowiązków służbowych na rok więzienia.

Sprawa opiera się w drodze kasacji o Najwyższy Sąd. Obroncy wywodzili, że strażnik zachowywał się prowokacyjnie, a oskarżeni wpadli w sieć jego intryg. Wszak obydwom za przejście granicy żadna dotkliwa kara nie groziła. Przystępstwo przekupienia nie było zatem zamierzone.

Sąd kasacyjny odrzucił jednak zażalenie nieważności obu oskarżonych i zatwierdził wyrok I instancyi, uznając, że nawet tak nieznaczne obdarowanie urzędnika nosi cechy zbrodni skłaniania do pogwałcenia obowiązków służbowych gdyż obaj oskarżeni działali w tym zamiarze.

Zginał kołnierz futrzany

koioru ciemno-brązowego, podszyty jedwabiem koloru pawiego na popołudniowym przedstawieniu 5/II w Nowościach (w garderobie).

Łaskawy znalazca kołnierz ten zechce zwrócić do Dyrekcji Tetru Nowości lub do Administracji „Gońca Krakowskiego” Kraków, Dunajewskiego 7.

Kto wynajmie mi pokój umeblowany bez poscieli z osobnym wchodem, ten otrzyma odpowiednie wynagrodzenie a nadto wolne bilety do teatru i kina. Czynnosc wedle umowy. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „Spokojny lokator”.

Guy de Chantepleure.

11

Ślub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

— I zrobiła dobrze.
 — Dowiedziawszy się o przygodzie, wylajala mnie moja matka chrzestna trochę potem się rozesumiała, mówiąc: „to zdrowa naučka, malutka moja, dla ciebie... Gdy dorosisz, to nie zapomnij sobie wyobrazić wielbiciela swego pod postacią walca z książki... i zapytaj sama siebie szczerze, czybyś rada była, gdyby ci on szarupał... Serduszko twoje odmówi ci w pierwszej chwili odpowiedzi, lecz da ci ją później niezawodnie... Jeśli powie, że nie... to nie wychodź za owego człowieka, najdroższa moja!... wyobraź sobie, Kerjeau czybyś był w stanie nadąć rysy walca z mojej książki z bajkami Robera... Co do mnie to mi się on wydaje raczej podobny do jagniątka...
 — Może do tego, którego matka jeszcze nie odłączyła?
 — Właśnie.
 — Ano się śmiała na wspomnienie synowskiej złości Lecoulteux.
 — Poczuły Robero! taki łagodny i postuszny... lecz przynasz chyba, Kerjeau, że go nie mogę znieść... Gdybym kochała, Kerjeau, to kochałabym bardzo... kochała bym zanadto... jak się to mówi gdy się jest malutką.
 — Zanadto, spodziewani się, że nie.
 — Czemu?
 — Bo to boli.

— Czyś ty już kiedy kochał zanadto, Kerjeau?
 — Ach! Nigdy!
 Silne przekonanie, z jakim Wilhelm wyrzekł te słowa, zabawiło Amy.
 — Nie miałeś nigdy ochoty się zenić?
 — Nigdy dotychczas, i zdaje mi się, że mi moje starckawalerstwo zanadto odpowiada, bym się go kiedykolwiek chciał wyrzec, odpowiedział Kerjeau, a dziewczę nie mogło przeczuć, że tego samego dnia wypowiedział to samo w rozmowie o niej.
 — Ach, nie dziw, że gdy się doszło do trzydziestu lat, nie ożeniwszy się, perorowała z takim przekonaniem, jak gdyby wspominała o małżeńskich latach, to znak, że się jest widocznie przeznaczonym do celibatu... to prawda, Bizucie-olbrzymie, że już nawet i wyglądasz potrochę na starego kawalera... Pamiętaj, że i w bajkach nawet, Bizut-olbrzym nie zenił się nigdy... Wiesz, Kerjeau, posłuchaj, co powiem. Gdy i ja, koleją czasu dojdę także do trzydziestu lat i będę, tem samem, już bardzo starą panną, to połączymy swe losy i będziemy żyć razem w niskim domku, wśród kotów, psów, książek i obrazów... Zgoda?
 — Malutka Amy, poddał jej Wilhelm łagodnie, Książniczka z bajki wychodziła zawsze za męż...
 — Tak, lecz zjawiał się po nią zaczarowany Książca... Czy znasz może zaczarowanego Książca i czy go do moich stóp przywiedziesz?
 — Nie — odpowiedział Kerjeau i to z większą powagą, niżeli tego wymagało zadane mu pytanie — nie, nie znam, a przynajmniej nie znam dotychczas takiego zaczarowanego Książca, którego bym rad do małych twoich doprowadzić stopkę, najmilsza moja przyjaciółeczko, Westchnęła w milczeniu.

— Nieprawdaż, że to menuet Boecheriniego, który orkiestra kończy teraz tem subtelnem pianissimem?... Przychodzi mi na myśl teraz Fogazzara.
 E gaio il minuetto, me tavolta piangei
 Wesoly bywa menuet, ale niekiedy płacze...
 — Tak — odrzekło dziewczę — to menuet Boecharniego. Nie lubię go.
 — Czy wyjeżdżacie napewno stąd jutro wieczór? — zaczął Kerjeau na nowo, korzystając z paury w koncercie.
 — Zdaje mi się, że tak. Matka chrzestna przynajmniej miała ten zamiar do dziś wieczór.
 — Szkoda, bo ja nie wyjadę przed szesćmiu lub siedmiu dniami.
 — Wrócisz do Paryża?
 — Tak. Paryż w lipcu byłby dla mnie najmiłszy, gdyby nie istniał Paryż w sierpniu jeszcze bardziej wyludniony i spokojniejszy.
 — Dzikusie!
 — Ty Amy, nie wątpię, że opuścisz Vichy z ciężkim sercem. Życie tutaj miłe jest i wesołe, a przedstawia dla młodych panienek inne jeszcze atrakcyjne, jak słuchanie wśród cienia nocny nieskonczonych frazesów muzycznych i zablakanych nut...
 — Tak, istotnie, bawłam się tu dobrze... Wiesz, moja matka chrzestna wielce zawsze bywa ostrożna w zawieraniu nowych znajomości w kąpielowych miejscach... Ale spotkaliśmy tym razem ludzi naszego kółka, całą wesołą ich paczkę... I państwo Moriezan brali maie pod swoją opiekę, ile razy moja opiekunka nie miała ochoty się ruszać... Oni byli bardzo dla mnie poczuwli...
 (Ciąg dalszy nastąpi).

z oburzeniem, co wywołało żywą wymianę słów, która w dalszym następstwie odbiła się żywym echem w prasie paryskiej. W odpowiedzi na to włoska „Stampa” ogłosiła autentyczną relację owego kontrolora, który przedstawia sprawę w ten sposób, jakoby podżóni chcieli ukrócić skarb włoski o wiele tysięcy lirów, czyli daje między wierszami do zrozumienia, że osoby z o-

toczenia podróżyjących kardynałów wleźli ze sobą kontrabandę. Urzędnik ów tłumaczy się, że we Włoszech nawet podróżyjący członkowie dynastji i sam król, płacą za bilety jazdy kolejnej.

Dzienniki włoskie i francuskie, omawiając to zajście, nie szcędzą sobie wzajemnie jadowitych uwag na ten temat.

Walka policyi z bandytami.

Dwóch posterunkowych i bandyta ranni.

(d) Kilka dni temu do Bukowic koło Jarosławia przybyło dwu żandarmów celem ujęcia ukrywającego się tam dezertera Kubaja. Przybyli oni tam na posterunek policyi z prośbą o dotarcie im do pomocy dwu posterunkowych. Komendant posterunku przydzielił im posterunkowych: Porębnego i Krowickiego. Gdy patrol ten przybył do domu Kubaja, nie zastał go tam, udał się w dalsze poszukiwanie.

Posterunkowy Porębny udał się do domu Maryi Dyjak, matki niebezpiecznego i poszukiwanego bandyty. Podszedłszy pod dom, ujrzał tam Porębnego jakiegoś mężczyznę, który na jego widok cofnął się w głąb pokoju. Porębny wobec tego szybko przyskoczył do drzwi, które w tej chwili się otworzyły, stanął w nich Dyjak, a ujrawszy skierowany ku sobie karabin, podniósł ręce do góry, mówiąc „poddaję się”, przy czym cofnął się do izby, gdzie się znajdował jego szwagier Szymon wraz ze swą żoną Katarzyną, oraz matka Dyjaka Marya.

Porębny rokarzał mu wyjść z izby, a gdy odwrócił się na chwilę tyłem do osób będących w izbie, ci w jednej chwili rzucili się na niego, a chwyciwszy go za ręce i nogi, powalili na ziemię, przy czem jeszcze mocno go poturbowali. Z zamieszania tego skorzystał Dyjak i umknął do sieni. Porębny począł wołać o pomoc, na co z sąsiedniej chaty przybiegł posterunkowy

Krowicki, a zastawszy Dyjaka podtrzymującego drzwi, udzielił go kolbą po głowie. Porębny wydeściawszy się z izby wyleciał do sieni wołając: „strzelać bo to Dyjak”. Po tych słowach padły strzały, ale najpierw od Dyjaka, który ukrywający się w ciemnym kącie oddał kilka strzałów rewolwerowych do policyantów. — Strzały te raniły Porębnego w prawą rękę, a Krowickiego w nogę wyżej kolana i w lewy bok.

Ciężko rannego Krowickiego zaopatrzyl przybyli na pomoc żandarm Kobylarz, zaś drugi żandarm Kotabka wpadł do izby, gdzie zdołał ująć tylko Katarzynę Wlaz i Maryę Dyjak, albowiem Dyjak wraz z szwagrem tymczasem wydeścił się na ogród, skąd wśród ciemności uszli. Krowickiego ciężko rannego odwieziono do szpitala.

W czasie dochodzeń dnia następnego stwierdzono, że Dyjak w tej walce został rannymy w głowę i nogę, mimo to jednak zdołał zbiec. — Tego samego dnia zdołano ująć ukrywającego się w Bukowcach, niebezpiecznego bandytę Mazurka, którego wraz z Maryą Dyjak odstawiono do sądu.

Przeprowadzona ógndaj wielka oblawa w całej okolicy dała dobre wyniki, albowiem z bandy Dyjaka przyaresztowano 9 osób, które są już pod kluczem.

nikację między dzielnicami madszożnemi. Piesi, a nawet i lżejsze wózki konne używają tej drogi, jedynej zresztą chwilowej korzyści, jaką nam dał mroz. Zarazem pokazuje się jak wielkiem ułatwieniem komunikacyjnym byłby jeszcze jeden most łączący oba brzoży Wisły, zwłaszcza przeprowadzony z Dębniem (ul. Barska) na Stradom pod Skalę. W przystani wiślanej przy Moście dębni ckim stoi ujęty w kaidany lodowe ładny lekki parowiec „Marya”. Dzieci idące do szkoły mogą z niego nabrac wyobrażenia, co się dzieje z wickimi okrętami pod biagunem.

Byłaby to więc druga „zasługa” mrozów — zasługa pedagogiczna.

Zart na bok! Nie zapominajmy o istotnej przysłudze, jaką nam bezsprzecznie osira zima oddaje.

Otóż — zdaniem lekarzy — niezwykle niska temperatura wpłynie z pewnością zabójczo na żywotność wszelkich bakcyli i mikrobow chorobotwórczych (oby tylko i nas nie potraktowała jak mikroby!) — tak, że wielkich epidemij nie potrzeba się w lecie obawiać.

Jest to pocieszające — bez kwestyj, ale powtórzmy za poetą:

„A ta zima taka długa,
A ta wiosna tak daleka!”

Tymczasem marzniemy, łamiemy ręce i nogi na skandalicznie śliskich chodnikach i ostatni grosz już nie przejadamy, lecz „przedalamy” w piecu.

Wesele z herbatką — za starą Rogatką.

(Do ilustracji tytułowej.)

Na przedmieściu za rogatką
Po za miastem miłą blisko,
Ożenił się Antek z Mańką
I wyprawił weselisko.

Felek — wracał z tej zabawy
I miał o niej dziwne wieści —
Na ten temat z swym kolegą
Miał rozmowę takiej treści:

— Powiedz że mi — mówi pierwszy
Jak to było na tym balu?
— Spokojniutko, bez policyi
Więc nie było i krawatu!

— A muzyka co im grała?
— „Ciustep”, „ojre”, na odmianę,
— Jak ubrane były damy?
— Były prawie rozbrane!

— No, i długo tańcowali?
— Do białego dnia, do jutra!
— A czy nic nie ukradziono?
— Coś trzy palta i trzy futra!

— No, to raptem sześć kawalków!
Głupstwo! Kto to udowodni?
— No i jeden z komitetu
Nie mógł znaleźć swoich spodni!

I pan młody pannę młodą
Zgubił także gdzieś z wesela,
Ale potem się znalazła
W domu — jego przyjaciela.

— A więc wszystko jest w porządku —
Nie ma jak w rodzinie zgoda,
— Chodźmy bracie na kieliszek,
Niechaj żyje para młoda!

Centrala Warszawska
poszukuje

2 lub 3 pokoje

natychmiast w centrum.

Zgłoszenia do 12 b. m. pod „Milion” do
Administracji „Gońca Krakowskiego”

Herszt bandy zabójckiej wydany przez K. Chait

Lwów (tel. wł.). W okolicy Nadwórnej grasował od dłuższego czasu bandyta Semko Jiruk, który dobrawszy sobie towarzyszy, okradał kupców, księży i chłopów. Podczas oblawy zabito ujęć część bandy, która zdradziła miejsce pobytu kochanki herszta, w Rafajkowej. Kochanka wydała go policyi.

Szajka fałszerzy dolarów.

Senzacyjny proces we Lwowie.

(d) W drugim dniu rozprawa przeciw szajce fałszerzy dolarów rozpoczęła się z dwugodzinnem opóźnieniem, wskutek zlekceważenia sobie urzędu sędziego przysięgłego przez inżyniera Breitera, który woła nie przyszedł na rozprawę. Wysłany do jego mieszkania lekarz sądowy, dr. Niementowski, nie zastał „chorego” pana Breitera w domu, wobec czego przewodniczący trybunału, dr. Socha, w miejsce jego powołał zastępcę.

W dalszym ciągu zeznawał oskarżony Kostecki, litograf, który tłumaczy się, że na polecenie Lercha dłałego drukował banknoty, aby tą drogą zwrócić mu strzymane zaliczki i zerwać z nim wszelkie stosunki. Na pytanie obrońców wyjaśnia stosunek wzajemny co do Justa i Felliga, przedstawiając siebie jako ofiarę nagonki. Wreszcie zeznał Kostecki, że odbierał i wyda-

wał banknoty Lerchowi i jego wysłannikom, a to Boskiemu, Aryczowi, Madaskiemu i Bratkowskiemu.

Dawid Knoll, zaufany Felliga, twierdzi, że udział jego w szajce ograniczał się tylko do śledzenia Justa. Zaś oskarżony Jan Chureaal, litograf, zeznaje, że otrzymał polecenie przeniesienia rysunku kłiszy na płytę, a gdy zobaczył, że rysunek przedstawia banknoty, umyślnie kłiszę zniszczył kwasem.

Wreszcie wczoraj z kolei przesłuchano siódmego oskarżonego, Józefa Schlossera, właściciela zakładu litograficznego, który wszystkiego wypiera się, twierdząc, że przypadkowo został wciągnięty do tej szajki.

Jeszcze do przesłuchania ma trybunał jedenastu oskarżonych.

ZYGZAKI.

Zamrożony Kraków.

(Kr.) Byli jeńcy rosyjscy zapewniali, że obecne wyjątkowe mrozy — jest to przeciętna temperatura zimowa Syberji. Jest w tem może trochę przesady, na każdy sposób mroz dochodzący (nocą, nad Wisłą) do 30 st. Cels. jest jak na Polskę czemś fenomenalnym.

Faktem jest, że wczoraj (czwartek) o godz. 8 zrana termometr wskazywał pod Magistratem — 25 st. Cels., a na przedmieściach jeszcze kilka stopni niżej.

Kłeska mrozów, nieprzewidywana nawet przez meteorologów zacieżyła bardzo dotkliwie nad mieszkańcami, a powiększa jej grozę drożyna żywności i opału i brak mieszkań.

W prywatnych domach panuje przerażające zimno. Kto może (a więc w pierwszym rzędzie kawalerzy) — ucieka do kawiarni, teatru lub kina w nadziei zagrzania się. Ale i tu spotyka ich zawód.

Gorzej dzieje się z biedakami, których nie stać na te kosztowne ogrzewalnie a skąpe zapasy węgla wyczerpali.

Mrozy odbili się i na usposobieniu. Wszędzie spotyka się ludzi zgnębionych, zziębniętych i skuconych. Znajomi witają się już nie starocytą, powem: „Jak się masz” lub: „Co słychać?”, lecz: „Ile dziś jest stopni”, lub: „Masz pan węgle w domu?”

Każdy zawiąja się od stóp do głów w co może, wyjach stanowią tylko niektóre dany, którzy nawet syberyjskie mrozy nie odstraszaają od cieniutkich pończozek i płytych trzewiczków na które jednak wdziewają eleganckie śniegowce.

Ze ludzkie poddają się klęsce mrozów jak faktem fatalizmowi świadczy już to samo, że zaczynają stawiać rozpaczliwe horoskopy i prognostyki. I tak utrzymuje się unniemanie, że w dniu 13 bm. mroz dojdzie do — 50 st. Cels. (1). Inni przesuwają tę datę na dzień 17 bm. i prognokują, że temperatura ta utrzyma się aż po 20 bm.

Niektórzy, w przewidywaniu, że mroz nie dozwoli nawet wyjść na ulicę — prowiantują się. W rzeczywistości barometr idzie w górę, co wskazywałoby na wzmoczenie się mrozu, a do południa wiał ostry wiatr wschodni.

Wisła zainarżała na przeszło pół metra grubości i stanowi obecnie znacznie skróconą komu-

Biurka

amerykańskie
pół ameryk.
zwykłe etc.
oraz

kompletne urządzenia
biurowe i mieszkaniowe

utrzymuje
w największym
wydorze

E. MANNE

Kraków,
Szpitalna 6

DZIEŃ DOBRY.

Dobroczynność.

Raz się spotkała Nędza z Reklamą:
— Wesprzyj mnie — prosi — wielmożna damo!
Reklama krzyknęła: „Przez obszar państwa
Ja dziś i tak już na biednych tańczę!”

Kr.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Scholastyki
Wschód słońca: 8:21
Zachód słońca: 6:08
Długość dnia: 9:18

Piątek
10
Lutego

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Piątek: „Horsztyński”.
Sobota: (Nowość) „Pan obronca” komedia w 3 aktach Molnara.
Niedziela popoł.: „Dzieje salonu”.
Wieczór: „Pan obronca”.

TEATR M. A I OPERETKA

Piątek: „Madame Butterfly”.
Sobota: „Królowa cyrku”.
Niedziela popoł.: „Adelar”.
Wieczór: „Królowa cyrku”.
Poniedziałek: „Pajace i Cavaleria”.
Wtorek: „Królowa cyrku”.

TEATR AGATELA

Piątek: „Ulubieniec kobiet”.
Sobota popoł.: „Upiory”.
Wieczór: „Ulubieniec kobiet”.

OPERA I WÓJCI

Piątek: „Krowoderskie Zuchv”.
Sobota: „Krowoderskie Zuchv”.
Niedziela popoł.: „Krowoderskie Zuchv”.
Wieczór: „Krowoderskie Zuchv”.

WYKŁADY ZWIĄZU LITERATÓW W DOMU ARTYSTÓW (PLAC ŚW. DUCHA).

Niedziela, Jan Pietrzycki: „Poetycki kult Afrodyty i Erosa” (z ilustracją recytacyjną art. dram. Karola Adwentowicza).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH, RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B 39

Piątek, ks. prof. Fel. Hortyński: „Z najnowszych teorii filozoficzno-przyrodniczych” (Model Thomsonowski molekuly i atomu i połączenia chemiczne).

— 000 —

REPERTUAR

Uciecha wielka sensacja artystyczna — fenomenalny polski film, dramat „Strzał”
Zachęta Dramat „Zakazany owoc” zdjęcia z Pompei, Syrakuz, Katanii
Promień Występ Gunnar Tolnaesa „Ulubieniec Maharadży” III ser.

— 000 —

Dzisiaj w piątek 10 lutego 1922 premiera **BOHATER CYRKU** nowe awanturyczne przygody artysty-akrobata **EDDIE POLO** w Kinoteatrze „Warszawa” (Stradom 15).

Plac profesorów uniwersytetu.

Warszawa (Tel. M.) Na posiedzeniu Rady ministrów rozważano sprawę ustalenia placu profesorów uniwersytetów. Istnieją dwie propozycje: jedna minist. oświaty, druga minist. skarbu. Ministerstwo skarbu proponuje, aby wniosek szedł w tym kierunku, by plac profesorów uniwers. były identyczne z placami naczelników wydziałów w ministerstwach.

— 000 —

Dary prezydenta ministrów.

Prezydent ministrów przeznaczył Muzeum Wielkopolskiemu subwencję w wysokości 4 milionów marek na zakup dzieł sztuki polskiej, w celu spolszczenia zbiorów poznańskich, które dotychczas nosiły wybitny charakter niemiecki. Zakup dzieł sztuki ma być dokonany przez specjalną komisję z udziałem delegata min. kultury i sztuki.

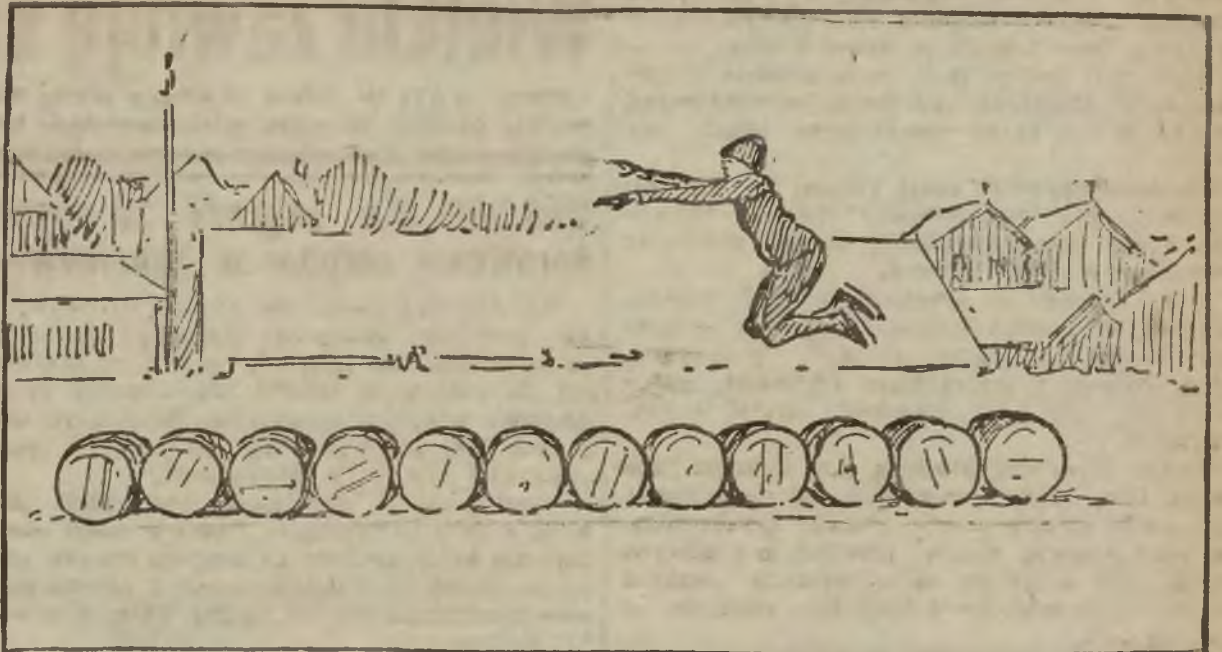
— 000 —

Umowa handlowa polsko-rosyjska.

Warszawa (Tel. M.) Koła rządowe informują, iż termin rokowań handlowych polsko-rosyjskich nie został dotychczas ustalony, jakoteż nie wiadomo o rzekomym przyjeździe ekspertów rosyjskich.

— 000 —

Rekordowy skok w dal.

Amerykanin Ernest Lamy dokonał istnego cudu gimnastycznego w Orleanie. Oto rozpędziwszy się na łyżwach przeskokował 12 dużych beczek czok siebie ułożonych. Jest to tem więcej podziwu godne, że p. Lamy nie jest wcale skrobata, lecz najzwyczajajszym — buchalterem.

Spekulacya mięsem koszernem.

Surowe zarządzenia rabinatu krakowskiego.

W żydowskiej gminie wyznaniowej m. Krakowa wybuchła w ostatnich dniach walka na tle lichwy, uprawianej mięsem koszernem. Miasto wiecie na jednym z ostatnich posiedzeń, rada wyznaniowa, uznając słuszność skarg ludności żydowskiej na wygórowane ceny mięsa koszernego, ustanowiła cenę maksymalną tego mięsa w Łwowie 340 marek za 1 kilogram. Rzeźnicy jednak mimo to sprzedawali mięso koszernem po 500 do 600 marek za kilogram, dumając się — nie bez podstawy zresztą, — że czynią to droższemu bydłu. Kahał żydowski nie przywykł jednak do lekceważenia i ignorowania swych uchwał przez swoich członków, i w takich razach posługuje się środkiem niezawodnym, jakim dysponuje, t. zw. „chejremem”. Onegdy kahał spowodował rabinat krakowski do ogłoszenia „chejremu” na tych wszystkich żydowskich konsumentów mięsa koszernego, którzyby nabywali to mięso po cenie wyższej, niż ustanowiona, t. j. 340 marek za kilogram. Mięso takie, aczkolwiek tytułami „koszerna”, uznane jest za „trefne”, co już stanowi wystarczający powód dla starozakonnych ortodokсів, aby tego mięsa nie tknąć. Dla tych jednak żydów, którzyby jako postępowi, nie kłębując się tytułami, zechcieli nabywać mięso od żydowskich rzeźników po cenie wyższej, niż 340 marek, ustanowiony jest ów „chejrem”, polegający na

tem iż każdy członek gminy wyznaniowej, bez względu na jakiegokolwiek powody, dla którychby się wyłamał z p.d. solidarności, podlega kłótnie podlegającej w skutkach bojkot w życiu religijnem, społecznem i towarzyskiem. Adwokat, lekarz, aktor, muzykant, wogóle każdy bez wyjątku żyd, a nawet wychrzczony żyd, może zostać członkiem tej kłótni.

„Chejrem” wczoraj już zaczął się ogólnym zastaniem w handlu bydłem i mięsem koszernem. Rzeźnicy nie wyrębują mięsa, a kupcy, handlarze bydła z Krakowa i prowincyi, nie wyjeżdżają na zakupy, wskutek czego nastąpił wogóle brak mięsa. Kupcy obliczają swoje straty w jednym tylko dniu wczorajszym na 250.000 marek. Zapotrzebowanie dzienne mięsa koszernego w Krakowie wynosi do 4000 kilogramów. Niektórzy konsumenci radzą sobie w ten sposób, że sprowadzają mięso koszernem z osiedlonych miast i miasteczek; większość jednak bądz to obchodzi się bez mięsa, bądz też zastępuje dachem.

Ważąc co bądź na uznanie zasługuje energji, z jakiegoś Krakowski podjął i prowadzi walkę z lichwą i w zakresie swego kompetencyi, przedsięwzięciem by oby rozszerzenie tej akcji na cały zakres jego władzy, — a ogłoszenie skutki odczuły z pewnością cały ogół krakowski, bez różnicy wyznania.

Trup ulana pod podłogą.

(D) M. H. Łabęcy Rawy Ruskiej onegdy zostali zadzierżoniani zaskrajającym odkryciem. Oto w koszarach wojskowych w jednej z ubikacyi przystąpiono do naprawy podłogi. Gdy ciosie zerwali część tejże, ku swemu przerażeniu natknęli się na zwłoki jakiegoś ulana, ubranego komuniście w mundur wojskowy. Zwłoki były już w stanie zupełnego rozkładu i zatrwały powietrze.

Na miejscu zjawiała się komisya cywilno-wojskowa, a lekarze orzekli, że ulan padł ofiarą

morderstwa, zwłoki zaś mogły leżeć tam od sześciu miesięcy. Na razie nie stwierdzono nazwiska zamordowanego. Sledztwo wstępne wskazuje, że ulan musiał być zamordowany w koszarach, poczem sprawcy, celem zatarcia zbrodni wyjęli dwie deski w podłodze, a po wybraniu gruzu, włożyli w otwór zwłoki trupa, przybijając z powrotem deski w swym miejscu.

Dochodzenia są dalej prowadzone, wedle których ustalono, że w morderstwie musiały brać udział co najmniej trzy osoby.

Leje się strugami krew i... szampan.

Równe, w lutym.

Pan M. B. tak opowiada w „Kur. Warsz.”: „Przyjechał do Równego panowie sow ecy... Przyjechała ich cała masa. W pięknych dachach futrzanych, w płaszczach z bogatymi kołnierzami bobrowymi.

Jest to sowiecka delegacya do komisji granicznej.

Nazajutrz po przyjeździe panów sowieckich, miałem sposobność oglądania ich w jednej z tutejszych restauracyj. Było ich tam kilku astu. Po sali wnet rozszedła się wiadomość o tem, że restauracya, w której przebywałem, gości w tej chwili w swych łóżeczkach gościw pro-gach, dygnitarzy sąsiadującego z Rzeczpospo-

litą „państwa sowieckiego”.

Przyglądałem się im z bliska, widziałem, że niektórzy z nich mieli nie dość czyste ręce, ale zato miny były wcale wesołe, zadowolone — dobrze widać czuli się w Polsce.

Dowiedziałem się potem, że delegacya sowiecka zamieszkuje tymczasowo w podziemiu — lokal bowiem, przygotowany dla niej a świeżo odnowiony nie przypada jej do gustu. Jak mnie objaśniono jest to duży budynek o 30 przeszło pokojach, zajmowany za dawnych, przedwojennych czasów przez dowódcę korpusu rosyjskiego, kwatrującego podówczas w Równem.

Okazało się jednak, że delegacya sowiecka uznała, iż przedewszystkiem samo położenie

budynku jest nieodpowiednie, bo leży on na krancach miasta. Ponadto brak w nim luster wielkich, brak firanek, a nawet niania, parawanów, ani fortepianu... Tych właśnie rzeczy zażądał delegacja sowiecka, oświadczając, że bez nich w żaden sposób zająć lokalu nie może.

Panowie sowieccy mają bardzo wysokie wymagania. Są to t. zw. „sowbury“ (burżuazyjnie sowieccy). Lubią komfort, potrafią szeroko rozrzucić pieniądze, a mają ich dużo.

Kraj, którego są przedstawicielami, Sowdepia — jest obecnie krajem kontrastów — krajem wyjątkowej nędzy, głodu i zniszczenia, obok którego z przerażającą szybkością panoszyć się zaczyna paskarstwo, zbytek i rozrzutność.

Stolica Sowdepia, Moskwa, jest obrazem tego stanu Rosji. Pootwierano tam już restauracje, cukiernie, wielkie sklepy, a teatry przepelnione są publicznością, złożoną przeważnie z nowych ludzi, ale widzi się tu ma nowych damach cenne, stare brylanty i klejnoty, panowie w smokingach.

W kawiarni, gdzie przy stolikach spożyć można za drogie pieniądze, najwykwitniejsze wyroby cukiernicze, sprzedają również munny chleb żytni na kartki. Gdy przy stolikach rozsiadło się paskarstwo i ludzie uprzywilejowani, obok w tymże magazynie oczekują tymczasem swej kolejki nędzarze, pragnący wykupić odrobinkę czarnego chleba kartkowego.

Albo taki naprzykład obrazek: Sylwester. — W jednej z wielkich restauracji moskiewskich zasobna w ruble sowieckie publiczność hucznie wita nowy rok. Sale są przepelnione. Wytworzone dziane damy, wykwiłni panowie w strojach wieczorowych, zreżcznie uwijająca się wśród gości służba. Jest muzyka. Na stołach szan pan. Władze sowieckie zezwoliły dnia tego na użycie napojów wysokokowych. Każdy z gości ma prawo wypić 3 butelki szampana, płacąc za pierwszą 4, za drugą 8, a za trzecią 12... milionów rubli! Goście piją, bo restauracja opłaca wysoki procent od dokonanych dnia tego obrotów na korzyść głodujących z nad Wołgi.

Na sali ruch ożywienie, muzyka gra wesolo. Rezultaty są bardzo pokaźne, nawet licząc na tanie ruble sowieckie. Jeden z gości za kolację dla czterech osób z szampanem, płaci 132 miliony rubli!

Podatek na głodnych za ten wieczór sylwestrowy, pobrany od owej restauracji, wyniósł 500 milionów rubli, a czysty zysk, jak słyszałem, przekroczył 3 miliardy! I cóż potem?

Z nad Wołgi tymczasem dochodzą wieści straszne... Klęska głodu panuje tam wszechwładnie, ludzie giną setkami, nie mając kawałka chleba. Komunikaty urzędowe stwierdzają cały szereg przeważających wypadków... „ludobójstwa“...

W noc sylwestrową, w nawpół wymarłej, nędznej wiosce nad Wołgą uczyła: rodzina jakaś, ułżywszy się zazdrośnie przed oczyma sąsiadów na cmentarzu miejscowym, wygrzebuje z mogił świeżo pogrzebane trupy i pożera je łapczywie... Umierające z głodu matki żywią się mięsem swych zmarłych dzieci... Gdzieś indziej zrcwu sporządzono chleb z mielonych kości ludzkich i suszonego nawozu końskiego... Ale leje się szampan w noc sylwestrową w Moskwie i strojne w brylanty damy i elegancy panowie sowieccy bawią się zapamiętałe. Niewątpliwie są między nimi i możni władzą komisarze i dzielni bojownicy za „ideały komunizmu“.

I cóż pomocą odezwy, rozsyłane po świecie całym i nawołujące do pomocy głodnym z nad Wołgi, a zwalające winę całą za klęskę głodową na nacinacze „kontrewolucji“, na spekulantów i „kapitalistów“ — wrogów narodu, wrogów idealnego ustroju komunistycznego?...

Leje się szampan za pieniądze, powalane krwią nieszczęśliwych ofiar walki bratobójczej.

Ucieczka więźnia wojskowego

Stanisławów. (tel. wł.) Z tutejszego wojskowego więzienia zbiegł w niewiadomym kierunku kapral Klemens Dajbarski, pochodzący z Warszawy i podejrzany o popełnienie wielkiej kradzieży na szkodę skarbu państwa. Dajbarski skradł mianowicie 441 koszul, 262 par kaletników i 21 ręczników, przedstawiających wartość oko. 300.000 mk. Dajbarski, który zbiegł w mundurze wojskowym, włada językiem polskim, rosyjskim i niemieckim.

Wielkie zawieje śnieżne we Włoszech

Rzym. (PAT) W całych Włoszech szerzą się zawieje śnieżne. W wielu miejscowościach komunikacja jest przerwana. Połączenia telefoniczne i telegraficzne są przerwane.

250.000 Mp. nagrody za ujęcie sprawców zbrodni w Skolimowie.

Wczoraj wieczorem na ulicach Warszawy i na prowincji rozlepiono plakaty, zawierające zawiadomienie komendy policji m. Warszawy, że przeznacza 250.000 mk. nagrody za udzielenie urzędowi policyjnym informacji, mogących się przyczynić do wykrycia i ujęcia sprawców zbrodni w Skolimowie.

Okazuje się, że zbrodniarze zamierzali umknąć wozem parokonnym, lecz nie mogli otworzyć furtki. Znaleziony na miejscu zbrodni gruby połamany kij i butelkę bandyci zabrali podczas pierwszego napadu na inż. Flaumia w wili „Zofiówce“.

Samobójstwa we Lwowie.

(d) Dwa dni temu we Lwowie były cztery zamachy samobójcze. Najpierw targnął się na życie Józef Pietruszyński, urzędnik Banku kredytowego ziemskiego. Urzędował on w biurze do ostatniej chwili i nie zdradzał nieczystego stanu, w jakim pozostawał. Wyszłał w skroń położył kres swemu życiu na miejscu. Pietruszyński liczył lat 25, a przyczyna jego samobójstwa nie jest znana.

W drugim wypadku samobójstwo popełniła Emilia Glatte. Strzeliła ona do siebie z rewolweru, pozostawionego w mieszkaniu przez jej szwagra, kapitana. I w tym wypadku powód tego kroku nie został zbadany.

Morfinę zaś w większej ilości zażył Tadeusz Janoszek, słuchacz medycyny, zamieszkały w hotelu „Monopol“, chcąc w ten sposób zakończyć życie. Pogotowie ratunkowe jednak przepłukało mu żołądek i odstawiło go do szpitala. Janoszek jest uchodźcą z Rosji.

Prawdopodobnie łącznie z usiłowanem samobójstwem Janoszki był zamach samobójczy Daniela Dawiskówny, również uchodźczyni z Rosji. Ta dla odmiany zagoła sporą dawkę truciźny na myszy. I jej pogotowie ratunkowe uratowało życie, gdyż rychło przybyło na miejsce i przepłukało jej żołądek.

3 rewolwerowe lufy.

Dnia 5 b. m. zapukał ktoś do mieszkania Roterbergera Maksa w Łodzi. Na zapytanie służącej, odpowiedziano z poza drzwi: biedny. Służąca wzięwszy zatem z kredensu kawałek chleba, drzwi otworzyła, nie spuszczać ich jednak z lanucha. Przez otwór ujrzała trzech młodych mężczyzn z wycelowanemi w jej stronę rewolwerami, którzy pod groźbą śmierci zażądali wypuszczenia do mieszkania. Na skutek wszczętego alarmu nadbiegł przechodzący patrol policyjny, bandyci jednak zdolałi się ulucnić.

Konfiskata sacharyny wartości 1 i pół miliona marek

Lwów (Tel. wł.) Na dworcu kłeparskim przy trzymano niejakiego St. Kamińskiego wraz z żoną, którzy przemyśleli z Lublina do Lwowa sacharynę. Skonfiskowano 42 paczki łącznej wartości półtora miliona marek. Aresztowani tłumaczyli się, iż sacharynę otrzymali od nieznanego im żyda z Lublina, który za przewiezienie obiecał im po 2 tysiące marek.

Zatonięcie parowca w porcie gdańskim.

W sobotę zatonął w porcie gdańskim przed śpichrzem firmy Anker parowiec „Hammonja“, załadowany zbożem, gdyż podczas jazdy z Królewca do Gdańska powstał otwór. Jest nadzieja, że parowiec będzie można wydobyć na powierzchnię przez wypompowanie wody i zamknięcie otworu.

Zapory lodowe u wejścia do portu gdańskiego.

W niedzielę przed południem utworzyła się w zatoce przed wejściem do portu zapora lodowa, skutkiem czego spóźnił się znacznie wjazd kilku statków do portu gdańskiego, gdyż dopiero kilka łamaczy lodu musiało usunąć przeszkody. W poniedziałek wjazd do portu nie był już utrudniony, gdyż bryły lodu odplynęły na morze.

Wspólnicy rozstrzelanego Jarosza.

(d) W dalszym ciągu sprawy rozstrzelanego Tymoteusza Jarosza dowiadujemy się, że prócz aresztowanych w Katowicach tajemniczego „Antka“, którym jest niejaki Białys, Kozy i Orkisz, policja w Mysłowicach ujęła w swoje ręce Klemensa Paula z Górnego Śląska, Ignacego i Teofilę Huczyńskich, oraz Franciszka Bajera, pochodzącego z Wadowic.

Wszyscy oni wkrótce staną przed sądem dożytnym w Krakowie. Pogłoska, wedle której aresztowani mieli dopuścić się napadu na dom bankowy „Hermes“ przy ulicy Dietla, nie została sprawdzona.

Wędrujące futro.

(d) Onegdaj wozem z Wieliczki przyjechała do Krakowa Marya Lichtanowa. Gdy przejeżdżała ulicą Wielicką, skradziono jej z wozu futro, wartości 300 tysięcy marek. Zawiadomiona o tej kradzieży policja, rozpoczęła dochodzenia, które uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem.

Organem policyjnym udało się wytropić złodzieja, którym jest Leon Czarnik z Podgórzca, h. czasy lat 35, zamieszkały przy ulicy Zamojskiego 41. Aresztowany Czarnik w czasie indagacji przyznał się do kradzieży i podał, że skradzione futro sprzedał Marcinowi Piekcie, zamieszkałemu w Podgórzu przy ulicy Kaćk 1. 13.

Idąc po nitec do kłębka stwierdziła policja, że Piekca futro to sprzedał dalej, a to Zygmuntowi Pichanowi, również zamieszkałemu w Podgórzu na kwotę 20 tysięcy marek. Ostatecznie policja dotarła do miejsca ukrytego futra, a to w mieszkaniu Zygmunta Felczera z Jordanowa. Tu w czasie rewizji zabrano futro i uszkodzowanej Lichtanowej zwróciła do rąk własnych.

Czarnika i Piekcie wczoraj odstawił do okręgowego sądu karnego.

Cieźka choroba Metropolity Szeptyckiego.

„Echo de Paris“ dowiaduje się z komunikatu opartego na źródłowych informacjach z kol ukraińskich emigrantów w Ameryce, a zamieszczonego w „New York Herald“, że na zdrowiu metropolity Szeptyckiego, który bawi obecnie w Stanach Zjednoczonych — odbiły się fatalnie ostatnio przebyte choroby w podróży do Ameryki. Na karku i prawej nodze pojawiły się bardzo bolesne zgorzeliny ropne, a nawet na jednym ze zwolowanych w Nationali Ukrainian Comitas w Waszingtonie meetyngow, metropolita Szeptycki począł zdradzać objawy chwilowego zaćmienia umysłu.

Okoliczności te zmusiły go do powzięcia zamiaru wyjazdu w najbliższym czasie do Paryża, aby tam oddać się pod opiekę lekarza słynnego dra Forela celem odbycia kuracji przy pomocy nowowynalezionego preparatu jodowego. Już poprzednio w czasie przejazdu przez Wiedeń leczył się metropolita Szeptycki krótki czas w tamtejszym sanatorium dermatologicznym prof. Backera.

Bal prasy w Warszawie.

Reprezentacyjny bal prasy, pod protektoratem p. Karoliny Ponikowskiej, małżonki prezydenta ministrów, odbędzie się w dniu 23 b. m. Uznając ważne stanowisko prasy ze względu na jej cele i znaczenie, p. prezes A. Ponikowski zgodził się w drodze wyjątkowej udzielić na bal prasy salonów pałacu rady ministrów.

Bal ten będzie niewątpliwie najświetniejszym w sezonie. — W balu uczestniczyć będą przedstawiciele mocarstw zagranicznych, rządu, sejmu, wojskowości, oraz różnych warstw społecznych.

Wezwanie do polskich literatów.

Delegaci organizacji Związku zawodowego literatów polskich, zebrani w dniu 4 bm. na zjeździe krajowym w Warszawie, zwracają się do ogółu kolegów z następującą odezwą:

Pisarze polscy! Zadanie służenia słowu i kulturze narodowej, stanowiące istotę naszego powołania i zawodu, nakłada na nas obowiązek stworzenia warunków, któreby umożliwiły twórczość swobodną. Służąc sztuce słowa, powinniśmy posiadać formy egzystencji, ułatwiające nam możliwość pełnego poświęcenia się pracy twórczej. Śmierć

LUDWIK STASIAK.

Tam, gdzie dziś Berlin.

Powieść z dziejów wymordowanych narodów. 115

— Co to?
Gardio Mieczysława rzeży. gra pierś i dziwnie piszczy. gorąca ciałem wstrząsa, usta bełkotają. jakby coś mówiły... Wsłuchuje się Edyta.
— Edyto — wzdycha Mieczysław. — Ukochana Edyto... żono!
Chce zbliżyć się do chorego męża. odejść od drzwi chce iść do łóżka... nie może... Musi się oprzeć o wierzeje, aby nie upaść. On mówi okropnym śmiechem gorączki:
— Dorośnaś krasawico jako kłos pszeniczny, pięknaś żono jako kwiat...
— Idź!
— Nie... nie...
— Zobacz dziecko...
Raz jeszcze zawahała się, postąpiła naprzód, rękę wzniosła w górę...
Strasliwym uderzeniem noża przebiła pierś męża...

Oczy otwarł Mieczysław strasliwie...
— Edyto!! — zajączał.
Drgnęło ciało, skreciło się konwulsya skonu.
— Zapale światło.
— Nie, nie. Nie chcę.
— Czy skonał?
— Idź! Patrz!
— Ciemność okropna...
— Nie chcę światła... nie... Ja nie chcę nic widzieć.
— Dziecko kwili — rzekł Kiza.
— Twojej Niech będzie przeklęta... Roztrząskam głowę przeklętej gadzinie! Po co się rodziła?
— Cóż ci zawiniło?
— Gdyby nie ten dowód...
— Co?! Byłabyś serdecznym uściskiem powitała męża?! Nieprawdaz?
— Dziś widzę, jakiś straszny i nikczemny.
— Byłby cię Mieczysław przyjął. Po wytartym denarze poznać, że z rak do rąk chodził.

Wy kobiety jesteście szczęśliwsze, bo każda z was wygląda jak nowiułki denar... Nie poznają ślepe zakochane oczy...
— Pastwisz się?
— Do czynu cie wołam. Nad przepaścią stojmy.
— Ratuj mnie!!
— Jeśli słów mych posłuchasz.
— Wszak ich słucham...
— Chodź. Chodź...
— Myśl za mnie... Ja nie jestem w stanie.
— Zapale kaganiec.
— Światła już!
Weszli do izby, gdzie na stole był dzban z winem.
— Daj mi wina. W ustach niesmak...
— Masz twarz skrwawioną...
— Buchła na mnie kaskada krwi...
— Wymy! usta winem.
— Chodź! tu niema powietrza! Chodź na balkon! Chodź... Tchul!
— Nie szalej Edyto, to połowa dzieła...
— Druga zaś...
— Czekaj... Zobaczą czy zamek śpi...
— Co chcesz czynić?!?
— Ślad zatrzeć.
— Uczyń to. Nie śmie nikt wiedzieć. Gdyby się dowiedzieli o zbrodni...
— Zamek śpi.
— Do dzieła!
Zabrali we dwoje stygnące zwłoki człowieka. Nogi i ręce już zziębły, pierś jeszcze ciepła, pierś otwarta paszcza okropnej rany. Strugi skrzepłej krwi ściele w korale...
Wzrok ich wpatrzony w ciemność sieni zamkowych ucho łowi echa, nadsłuchuje czy kto się nie zbudził, nie był świadkiem okropnego czynu. Cisza grobowa, cały zamek śpi. Spowite w płachty zwłoki przeniesli przez dziedziniec, przemieśli przez most...
— Do Odry — szepnął Kiza.
— Oto bieleją jej wody.
— Nie tu. Nie tu. Stare to łóżysko, woda w niem wciąż stoi.
— Sądziś zatem...
— Jutro, pojutrze zwłoki na powierzchnię wypłyną, wypłynię straszna tajemnica nasza.
— Dokąd idziesz?
— Na fale rwącej rzeki go wrzucim. Popłynie

tajemnica do morza.
— Dziesięć staj do Odry.
— A jednak aż tam iść musisz...
— Siły nie opuszczają. Ręce od tak wielkiego ciężaru zdrewniały.
— Czekaj, ja ci ujme znoju.
Ściał Kiza mieczykiem dwie ogromne świerkowe gałęzie, złożył na nich zimnego trupa, jakby na zielonym łożu, ujął drzewce w dłonie i wlece gałęzie po ziemi. Plezie się po mchach świerczyna, na niej Mieczysław. Choć plezie się po trawach mokrych od ulewy. Za zwłokami idzie Edyta wielkimi od trachu patrząc na świat oczami, idzie na porzecz człowieka, któremu za serce, za oddane jej życie, zbrodnią zapłaciła. Zdaje się jej, że ten trup zakochane na nią zwraca oczy, że sine usta szepcą:
— Edyto!! Żono ukochana!!
Chmury ciemne błakała się jeszcze po niebie, jak niedobitki za wojskiem, za czarna burza, która pierunami świat zwałiła, potokami deszczu ziemię zatopić chciała. Przewaliły się obłoki resztki ich zapadała za lasy, odsłoniło się przedliczne niebo, zjawił się na szafarach srebrny łuk księżycowy. Gwiazdki patrzyły na świat jakby mrugając wesoło na ludzi, jakby wesoło zwarzyć chciały z ludźmi, którzy czyste mają serce i czyste sumienie. Krople rosę leżą na trawach i podbiałach, na każdej wlicze sosnowej wisi przezysty brylantek rosy. Chwyła rosa z gwiazd jasność ujęcia wiatła księżycowi, iskrzy się srebrnym ognikiem, jako iskrzy się myślą dusza ludzka w której płonie ogień, zrodzony w myśli Boga-Ducha. Rosa iskrę i człowiek ducha wzięli z nieba, rosa i człowiek płoną światłem, którego bezmierne nieogarnione ogisko zapalono w niebie...
— Spieszmy się. Słonko wnet zejdzie.
— Filkadz es at kroków do rzeki.
— Prędzej! Prędzej! Wyda nas słońce jasne.
— Wszystkich sił dobywam...
— Co to?
— Czy słyszysz?
— Cicho!
— Echo ludzkich kroków...
— Ukryj się we wąkliny.
(Ciąg dalszy nastąpi).

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków, Duna-jewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9-1 w połu-dnie i od godziny 4-7 wieczorem.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

zawiadamia, że 8319

VIII. emisja jego akcji została w zupełności pokryta,

przeło dalszych subskrypcji na nie przyjmować się nie będzie.

Kto chce

znaleźć korzystny zbył dla swych produktów i towarów.

Kto szybko

pragnie znaleźć zajęcie, lub dobrze sprzedać niepotrzebne przedmoty,

Kto szuka

dobrej klienteli i wśród najszerszych warstw,

Kto znalazł

zgodną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi,

niech ogłosi

się natychmiast w „GOŃCU KRAKOWSKIM”

najpożytniejszym dzienniku krajowym, którego dział reklam,

sowie wynagradza wydatki uczynione na ogłoszenia.

Gospodarstwa

różnej wielkości oraz kamienice, piekarnie, rzeźnicwa, swiady kolonialne, hotele, restauracje i t. p. ma do sprzedaż najstarsze i najpoważniejsze biuro pośrednicze na miejscu. 594.

F. Łakomy, Leszno

(Wik.) Plac Dr. Metziga 20. Telefon 310.

PONCZOCHY DAMSKIE I DZIECIECE

w wielkim wyborze, skartepy, sznurowalla, nici, wszelkie dodatki do krawieczyzny i bawelny do rękót ręcznych.

krajowe i zagraniczne — polecają

WIESŁAW SZYBAKOŃSKI i S. a

KRAKÓW, UL. SZCZEPANŃSKA 11. Dla Kótek rolniczych i Konsumów większy opust. 8313

Wielki wybór

gospodarstw

od 10 do 30 mórg dobrej ziemi w cenie od 2-eh do 3-eh mil. Mk. 100 gospodarstw od 35 do 100 mórg dobrej ziemi w cenie od 4 do 9 mil. Mk. 50 gospodarstw od 110 do 200 mórg dobrej ziemi w cenie od 9 do 15 mil. Mk

FOLWARKI od 2'0-1000 mórg dobrej ziemi w cenie od 17 do 49 mil. Mk.

Kilka dobr rycerskich, wszelkie gospodarstwa i folwark z dobrem zabudowaniem, bogatym żywym i martwym inwentarzem, oraz restauracje, kawiarnie, hotele, młyny tartaki, domy i wszelkie przedsiębiorstwa. Usiedlan każdego. — Obsługa rzetelna. Na odpowiedź uprasza się dołączyć znaczek pocztowy.

Zgłoszenia nprasza:

M. KOWALEWSKI

Biuro Agenturowe, Poznań ul. Strumykowa 35. Telefon 2478.

Z dworca tramwaj nr. 9. 8204

Poboczny dochód

dla pań i panów zarówno w mieście jak i na wsi. Blizsze informacje Nr. 218 200 Mk. H. Falk, Warszawa. Nowiniarska 14 m. 51. 8317

